

Тарасенко Володимир Петрович

кандидат фізико-математичних наук,
старший викладач кафедри інформаційних
технологій ННІ права та психології НАВС

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В наш час світ стає більш технологічним, цифровізація охоплює майже всі сфери життя людини, що має знайти своє втілення у законодавстві та практиці його застосування. Незважаючи на складності, які виникають на шляху діджиталізації, галузь кримінального процесу також починає «оновлюватися». Як зазначає Міністр юстиції України, «практично в усіх сферах функціонування державних органів давно застосовується електронний документообіг. Одним з «динозаврів», які залишилися, є кримінальний процес, який все ще повністю оформлюється на папері. Кримінальні провадження на «папері» – це не тільки незручно та неекологічно. Це і величезне коло для зловживань. Це і витрата часу прокурорів, слідчих та працівників органів дізнання на приймання та передачу справ, а також на очікування у чергах та приймальнях. Це і зловживання з наданням/отриманням матеріалів провадження для ознайомлення».

Під час воєнного стану забезпечення кримінального провадження ефективними механізмами дистанційного кримінального провадження, електронними комунікаціями, стає не просто бажаним, а вкрай необхідним. Адже, безумовно, сучасні засоби комунікації, координації роботи органів кримінального провадження, випереджають їх паперові форми. Дійсно, система комунікації між органами досудового розслідування, прокуратурою та учасниками кримінального провадження є застарілою та не відповідає вимогам сучасності. Безпосереднім прикладом вище викладеного може слугувати надсилання відповідей на клопотання, заяви, скарги або інших рішень сторони обвинувачення учасникам кримінального провадження поштовим зв'язком. Такий спосіб комунікації жодним чином не сприяє оперативності та ефективності досудового розслідування, адже відповідно до інформації, викладеної на офіційному сайті Укрпошти, у межах області та між обласними центрами України (у тому числі у м. Київ) нормативний строк пересилання відправлень листів по Україні (без урахування вихідних та святкових днів поштових відділень) складає день відправлення плюс 3 дні (звернемо увагу, що цей строк охоплює лише доставку поштового відправлення до відділення та не врахує отримання цього відправлення адресатом). Здавалося б такий строк не є «критичним», водночас враховуючи наявність сучасних засобів зв'язку, які здатні мінімізувати його до годин, а можливо навіть й до хвилини, 4 робочі дні для отримання особою рішення сторони обвинувачення виглядає занадто тривалим.

Зауважимо, що такий строк може збільшитись внаслідок активних обстрілів, блекаутів, проблем із логістикою на окремих територіях тощо.

Важливо зауважити, що таке просте та у той же час важливе питання як спосіб комунікації між учасниками кримінального провадження має фундаментальне значення для кримінального провадження в цілому та забезпечення прав та законних інтересів особи, зокрема. Адже у випадку порушення права особи рішенням слідчого, дізнавача, прокурора вона може ініціювати процес його поновлення лише після фізичного отримання такого документа, що на сьогодні, як було зазначено вище, займає достатньо великий проміжок часу. Водночас оперативність отримання рішення, яким, на думку скажника, порушуються його права та законні інтереси має безпосередній зв'язок із оперативністю поновлення свого порушеного права.

Висновки. Вищевикладене свідчить про необхідність істотного оновлення як нормативної моделі процесуальної комунікації, так і її практичної реалізації.

Список використаних джерел:

1. Кудінов В. А., Смаглюк В. М., Хахановський В. Г. Інформаційні технології в правозастосовній практиці: навч. посіб. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 112 с.

2. Благута Р. І., Гуцуляк Ю. В., Дуфенюк О. М. та ін.; за заг. ред. Хитри А. Я., Шехавцова Р. М., Луцика В. В. Кримінальний процес: підручник, 153 Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. URL: https://law.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/03/kryminal-nyu-protses_LDUVS.pdf

3. Кисельов О.О. Особливості здійснення кримінального провадження в умовах особливого періоду, надзвичайного та воєнного стану, 2022. URL: https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/new_d0872702/2023/1/1/d.pdf